

Перелік посилань:

1. Європейська база даних по госпітальній захворюваності (HMDB) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://data.euro.who.int/hmdb/index.php>
2. Зверева Н. В. Основи демографії: Учебное пособие / Н. В. Зверева, В. В. Елизаров, И. Н. Веселкова. – М. : Высшая школа, 2004. – 373 с.
3. Звідки беруться діти: політика спрямована на підвищення народжуваності в Україні // Перспективні дослідження. – 2010. – № 1. – 38 с.
4. Мельниченко О. Тенденції та пріоритети соціальної політики / О. Мельниченко // Галицький економічний вісник. – 2011. – № 1 (30). – С. 67-73.
5. Бідність та нерівні можливості дітей в Україні / Черенько Л. М., Полякова С. В., Реут А.Г. та ін. ; [за ред. Е. М. Лібанової]. – К. : Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), Український центр соціальних реформ, 2009. – 288 с.

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СУСПІЛЬНІЙ ТА ТРУДОВІЙ СФЕРІ

І.В. Шепель, к.е.н., доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Соціально-економічне зростання і підвищення конкурентоспроможності країни вимагає забезпечення ефективного розвитку трудової сфери, створення умов для національного відродження в умовах євроінтеграції України. Високої якості та конкурентоспроможності трудового потенціалу можливо досягти тільки за відповідного державного регулювання. Водночас незбалансованість управлінської діяльності державних структур та органів управління, які здійснюють формування та використання трудового потенціалу й забезпечують його розвиток, виступає значною перешкодою для державного регулювання розвитку трудового потенціалу. Результат здійснення заходів з розвитку трудової сфери спрямований на ефективне використання трудового потенціалу суспільства і людини, а також відтворення економічно активного населення в цілому.

Слід зазначити, що саме розвиток трудової сфери сприяє розширенню можливостей людини в процесі трудової діяльності шляхом забезпечення зайнятості та оплати праці відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня, створення гідних та безпечних умов праці, відтворення економічно активного населення, ефективного використання трудового потенціалу суспільства і людини. Проте, нині залишається нерозвиненим соціальний діалог, знижуються цінність праці і статус працівника, поширюється неефективна зайнятість, непродуктивно використовуються ресурси праці, залишається низьким рівень її оплати. Це перешкоджає створенню сприятливих умов розвитку трудової сфери та потребує посилення соціальної відповідальності суб'єктів трудових відносин на різних рівнях управління. Адже використання принципів соціальної відповідальності виступає важливим і найбільш перспективним важелем впливу на розвиток трудової сфери.

Формування концепції соціальної відповідальності почалося зі змін, у трудовій сфері західних країн, які займалися розробкою та успішною реалізацією принципів соціальної відповідальності ще з 50-х років ХХ ст. Увага до неї була обумовлена різкими змінами у сфері праці в промисловості. Так, у Великобританії протягом ХІХ в. частка населення, зайнятого в промисловості, зросла з 20 до 60 % [2]. Ці зміни вплинули на всі сфери: виробничу, трудову, на повсякденний побут, матеріальну і духовну політику тощо.

Наприкінці ХІХ – початку ХХ ст. корпорації значно впливали на політику, а це призвело до великої депресії та домінуючої ролі держави в регулюванні бізнесу. У Західній Європі, турбота про громадян трансформувалася в ідею держави загального добробуту: значну увагу приділяли правам людини. Так, була прийнята ООН Декларація прав людини, яка сьогодні розглядається як невід'ємна частина ранніх ініціатив корпоративної соціальної відповідальності. Також у цей період відбулось зародження соціальної відповідальності в світі щодо виробничої та трудової сфери, що засвідчило її зміст і спрямованість [1]. Отже, в загальній системі соціальної відповідальності, де задіяні всі суб'єкти, виокремилась соціальна відповідальність.

У зв'язку з інтеграцією України у міжнародне співробітництво, система взаємовідносин потребує формування, як з боку бізнесу, влади, так і суспільства в цілому. Кожна із сторін повинна взяти на себе відповідальність за якісне виконання своїх обов'язків, вирішення спільних проблем, що формує простір довіри, взаємоповаги та надає кожній із сторін нові можливості розвитку. Загалом система соціальної відповідальності бізнесу, влади і суспільства у взаємозв'язку та взаємозалежності наведена на рис. 1.

Рисунок 1. Система взаємозв'язку та взаємозалежності соціальної відповідальності бізнесу, влади і суспільства

Отже, саме відповідальність людини є базовим компонентом у реалізації соціальної відповідальності, впливаючи на всі інші сторони (бізнес, державу, суспільство, світ).

Перелік посилань:

1. Задирак Д. Соціальна відповідальність бізнесу / Д. Задирак, В. Сморгачова // Соціальне партнерство. – 2008. – № 2. – С. 14-22.
2. Jonas H. Das Prinzip Verantwortung. Versuch einer Ethik für die technologische Zivilization / H. Jonas. – Frankfurt a. M., 1979. – 496 s.

ПРОГНОЗУВАННЯ ТЕНДЕНЦІЙ НА РИНКУ ПРАЦІ ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

І.В. Шостак, к.е.н.

Інститут підготовки кадрів Державної служби зайнятості України, м. Київ

Стан ринку праці та процеси у сфері зайнятості населення належать до соціально-економічних параметрів, що визначальним чином впливають на суспільний розвиток і конкурентоспроможність національної економіки. У складній, суперечливій економічній ситуації важливим є виявлення тенденцій, що визначають майбутній розвиток та збалансованість ринку праці. Найбільш складним економічним механізмом узгодження і збалансування інтересів найманих працівників і роботодавців є регіональний ринок праці. Отже, точний і достовірний прогноз стану ринку праці стає цінним інструментом регулювання диспропорцій, які виникають.

Питання розвитку системи соціально-економічного прогнозування, зокрема прогнозування ринку праці є актуальним для сучасного державного управління в Україні. Прогноз – це вкрай важливий інструмент прийняття рішень, що містить оцінки впливу того чи іншого рішення на ті об'єкти, щодо яких саме воно приймається та містить обґрунтовані та доцільні наслідки такого впливу.